

FAMİLYA TİPİNİN YAZIMI

Örnek 1. Pteridaceae E.D.M.Kirchn., Schul-Bot.: 109 (1831). Almanca bir diyagnoz ile yürürlüğe sokulmuştur. - **Tip cins:** *Pteris* L. (1753).

Örnek 2. Athyriaceae Alston, Taxon 5: 25 (1956). Latince bir betimle yürürlüğe sokulmuştur. – **Tip cins:** *Athyrium* Roth (1799).

Satır sonundaki “T:” kısaltması açık biçimde “Tip cins:” olarak yazılacak.

CİNS TİPİNİN YAZIMI

Kaynaklarda iki çeşit cins tipine rastlanmaktadır

1. Tip tür (*Type species*) ve
2. Lektotip tür (*Lectotype species*).

1. Tip tür yazımı

Örnek 1. *Cryptogramma* R.Br., Narr. Journey Polar Sea [Franklin], 767 (1823). / Saklıgeçreli, Tür. Bitk. List., s. 8 (2012).

Tip tür: *C. acrostichoides* R.Br.

Örnek 2. *Lycopodiella* Holub, Preslia, 36: 20(22) (1964). / **Bodur kibritotu.**

Tip tür: *Lycopodiella inundata* (L.) Holub (baz.: *Lycopodium inundatum* L.)

Örnek 3. *Paragymnopteris* K.H.Shing, Indian Fern J. 10(1–2): 227 (1994). / Telekeçreli, Tür. Bitk. List., s. 8 (2012).

Tip tür: *P. marantae* (L.) K.H.Shing (baz.: *Acrostichum marantae* L.)

2. Lektotip tür yazımı

Normal olarak tip tür yazımında ilâve bilgiye gerek yoktur. Ancak, lektotip tür ise kim tarafından belirlendiği eklenmelidir.

Örnek 1. *Allosorus* Bernh., Neues J. Bot. 1(2): 36 (1805). / Kıvrıkeçreli, Tür. Bitk. List., s. 8 (2012).

Lektotip tür: *A. pusillus* (Willd. ex Bernh.) Bernh., (baz.: *Adiantum pusillum* Willd. ex Bernh.). (vide ICBN 271. 1972).

Örnek 2. *Lycopodium* L., Sp. Pl. 1100 (1753). / Kibritotu.

Lektotip tür: *L. clavatum* L. N.L. Britton ve A. Brown tarafından belirlenmiştir: Ill. Fl. N.U.S. ed. 2. 1: 43.(1913).

Örnek 3. *Athyrium* Roth, Tent. Fl. Germ. 3: 31, 58 (1799). / Yekeçreli

Lektotip tür: *A. filix-femina* (L.) Roth (baz. *Polypodium filix-femina* L.). J. Smith tarafından belirlenmiştir: *Hist. Filicum* 327 (1875).

TÜR VEYA TÜRALTİ TAKSONUN TİPİNİN YAZIMI

Mümkün olduğunca kullanılan ismin tipinin aktarılması ve bu tipin çeşidinin (holotip, lektotip, izotip veya sintip) belirtilmesi ve bu tiplerin muhafaza edildiği herbaryumun (veya herbaryumların) belirtilmesi amaçlanmıştır (kısaltmalar için şu linki kullanınız: Thiers, B. *Index Herbariorum: A global directory of public herbaria and associated staff*. New York Botanical Garden's Virtual Herbarium. <http://sweetgum.nybg.org/science/ih/>).

Görülen tip materyali (herbaryum örneği, resim vs.) materyalin bizzat araştırmacı tarafından incelendiğinin belirteci olarak ünlem işareti “!” eklenerek belirtilmelidir.

Lektotip, epitip veya neotip gibi, tür ve türaltı taksonların orijinal metninde yer almayıp sonradan başkaları tarafından belirlenen tip çeşitleri tip satırının hemen başında (Lektotip: ...) şeklinde belirtilir. Lektotip, epitip veya neotip'in kimler tarafından belirlendiği tip cümlesini takip eden cümlede belirtilir; tip yayınına ulaşamadığı durumda örneğin “lektotip kaynağına ulaşamamıştır” cümlesi eklenir.

Tiplerin kimler tarafından belirtildiğini ifade eden cümlede sadece tipi belirleyen yazar(lar), tipin belirlendiği dergi (kısaltma adı) veya kitap (uzun adı), tipin belirlendiği sayfa numarası ve parantez içerisinde yıl belirtilir.

Herhangi bir künyede yazar adı 3 ve yukarısı ise birinci yazara “ve ark.” eklenerek künye verilecek.

1- Tip herbaryumda görüldüyse.

Örnek 1.1. Tip örneği: Antalya: Finike, Turunçova-Elmalı yolu, 5. km, maki, vadi içi, 170 m, 17 iii 1997, F. Tezcan 1701 (holo.: NGBB; izo.: HUB!, GAZI!)

Örnek 1.2. Epitip: [Türkiye] B6 Malatya: Doğanşehir, Eskiköy village, slopes of opposite side of Meletbaşı Hamlet, limestone rocks, 1700- 1800 m, 02 ix 2013, Ş. Karakuş 4575 ve B. Mutlu (epitip: INU!). Mutlu ve Karakuş tarafından belirlenmiştir: “Hacettepe J. Biol. & Chem. 43 (4): 277 (2015)

Örnek 1.3. Neotip: [İtalya] Italy. Lucania, Potenza, montis Foi, loco le Dragonare dicto, Fl. Italica Exsic., Fiori-Beguinet 2725 (neotip: G!). Aedo vd. tarafından belirlenmiştir: *Syst. Bot.* 30(3): 543 (2005).

2- Tipin kendisi resimse (veya çizimse) ve bu resim kitabın ya da derginin orijinal yayınında görüldüyse, yayın künyesinden sonra ünlem işareti konur.

Örnek 2.1. Lektotip: *Filix femina*, Şu eserde: Fuchs, *Historiae Stirpium*: 596, yanlışlıkla 569 (1542)!. Tryon tarafından belirlenmiştir: *Rhodora* 43: 19 (1941).

Örnek 2.2. Lektotip: [resim/icon.]: t. 252, f.2. Şu yayında: Barrelier (1714), *Plantae per Galliam, Hispaniam et Italiam observatae, iconibus aeneis exhibitae*!. Torres tarafından belirlenmiştir: *Phytotaxa* 205 (3): 150 (2015).

3A- Tipin fotoğrafı, resmi veya çizimi basılı bir materyalde görüldüyse ya da, bilgisayar ortamında saklanan bir resimden görülmüşse ya da internet ve eposta üzerinden elde edilmiş resmi görüldü ve resim bilgisayarda muhafaza ediliyorsa ünlem işareti köşeli parantez içine konarak gösterilir.

Örnek 3A.1. Tip örneği: Antalya: Finike; Turunçova-Elmalı yolu, 5. km, maki, vadi içi, 170 m, 17 vii 1997, *F. Tezcan* 1701 (holotip: K[!]; izotip: B[!]).

3B- Tipin fotoğrafı bir herbaryumda görüldü ise herbaryum isminin yazılması önemli olabilir; bu sebeple köşeli parantez içerisine [foto: herbaryum adı!] yazılarak gösterilir.

Örnek 3B.1 Tip örneği: Antalya: Finike; Turunçova-Elmalı yolu, 5. km, maki, vadi içi, 170 m, 17 vii 1997, *F. Tezcan* 1701 (holotip: K; izotip: B [foto: NGBB!]).

Örnek 3B.2 Tip örneği: Günümüzde Gürcistan-Ermenistan arasında uzanan Debeda (Debed) Nehri'nin Akhtala/Ermenistan tarafında kalan kısmından betimlenmiştir. [In Armeniae ibericae campis editis. Legi ad torrentem Debeda, prope metallifonidas Achtalenfes]. (lekto.: LE, foto: [E 00373899!; K!]. Mordak tarafından belirlenmiştir: *News Systematics of Higher Plants* 32: 20 (2000).

4- Tipin resmi veya çizimi internet sitesinde görüldüyse (Örneğin Linne projesinin kendi ana sayfasından) ünlem işareti herbaryum/toplayıcı numarasını izler ve köşeli parantez içinde konur:

Örnek 4.1. LINN 1246.7 [web!] <“<http://linnean-online.org/12492/>” er. tar.: 23 vi 2016>. Tryon tarafından şu eserde belirlenmiştir: “*Contr. Gray Herb.* 194:192 (1964).

Örnek 4.2. Lektotip: BM001044196 [web!] <“http://www.nhm.ac.uk/services/media-store/asset/29a43eaca261_8cf4dod9d81bfe2de2b3ac1f7664/contents/preview” er. tar.: 23 vi 2016>. Proctor tarafından şu eserde belirlenmiştir: *Flora of the Lesser Antilles*, 414 (1977).

Örnek 4.3. Tip örneği: [Türkiye] Northwestern Turkey: Uludağ southeastern of Bursa: silicate scree near the roadway, NNE of the summit of Uludağtepe, 1770 m, 09 ix 2009, S. Jesen & L. Lehmann SJ-3820 (holotip: JE [web!] <“http://131.130.131.10/herbaria/jacqviewer/viewer.html?rft_id=je00017822&identifiers=je_00017822” er. tar.: 23 vi 2016>).

Bazen herbaryum barkodu ile veb adresi içindeki numara aynı olmaktadır. Bu durumda, herbaryumun sadece kısaltması yazılacak, ama (veb açık adresi içinde yer aldığından, tekrardan kaçınmak için) barkod numarası yazılmayacaktır.

İki veya üç tip örneğinin bir tanesinin yazılması hususunda ise şu yol izlenmelidir: Öncelikle hangi tip materyali görüldü ise onun mutlaka belirtilmesi gerekir, Görülmeyen tip materyalleri önem durumuna göre verilebilir. Örneğin lektotip görüldüyse diğer tipler (sintipler) görülmediyse hiç belirtilmemelidir. Ama, izotip görüldü, holotip görülmediyse holotipin nerede olduğu biliniyorsa yazılmalıdır, **ancak görülmeyen izotipler yazılmamalıdır**. Hiç bir tip görülmedi ise sadece **protologdaki tip bilgisi** aktarılmalı, ya da **herbaryum adı kaynak** (Örneğin: Davis, 1987) gösterilerek verilmelidir, vs..

5- Tip görülmediyse ünlem işareti konmaz, alıntı yapılan kaynağa atıf yapılır. Kaynağın tam künyesi kaynaklar kısmında yazılır.

Örnek 5.1. Tip: [İtalya, Sicilya] Messina, Cheilanthes odora var. stipites glabrato (Tinea scripsit!; duae frondes) (holo.: PAL). (Nardi & Reichstein, 1979).

6- İlk defa yayınlanacak olan bir lektotip, epitip veya neotip belirlenince bu durum tip yazımından sonra **“(lektotip [epitip veya neotip] burada belirlenmiştir / lectotypus [epitypus, neotypus] hic designatus / lectotype [epitype, neotype] designated here)”** cümlesi ile belirtilir.

7- Lektotip burada belirlenmiştir: Tip künyesi

Botanik adlandırma yasasında belirtilen dışındaki tipotip (typotype), vd. gibi tip yazımı yapılmayacaktır.

Örnek 7.1. Lektotip: [resim / icon.]. “Muscus terrestris repens, clavis singularibus, foliosis, erectis” Şu eserde: Plukenet, Phytographia t. 205, f. 5 (1692), **typotype in Herb. Sloane 97: 3 (BM-SL)**. Jonsell ve Jarvis tarafından belirlenmiştir: Nordic J. Bot. 14: 147 (1994).

RTF için önerilen yazım şekli aşağıdaki gibidir.

Örnek 7.1. Lektotip: [resim / icon.]. “Muscus terrestris repens, clavis singularibus, foliosis, erectis” Şu eserde: Plukenet, Phytographia t. 205, f. 5 (1692). Jonsell ve Jarvis tarafından belirlenmiştir: Nordic J. Bot. 14: 147 (1994).

8- Holotip görülmemiş, ancak izotipi vebde görüldüyse

Örnek 8.1. Tip örneği: [Türkiye] Turkey, Muğla: Datça peninsula, 25 km from Marmaris to Datça, bare brown stony soil on ultramafic substrate, under Pinus, 140 m, 21 iv 1991, K. Persson 515 (holotip: GB.; izotip: K [veb!] <”http://apps.kew.org/herbcat/getImage.do?imageBarcode=K000464144” er. tar.: 14 vii 2016>).

9- Lektotip, neotip veya epitip belirtilirken, –tıpkı tür künyelerinde olduğu gibi– bu tiplerin yayınlandığı makalede sayfa aralığı değil, tipin bulunduğu ilgili sayfa numarası belirtilir.

10- Tip örneği dışında, diğer örneklerin veb sayfasında görülmesi durumunda, veb adresi ve erişim tarihi belirtilmez, sadece örneğin arkasına köşeli parantez içinde [web!] ibaresi belirtilir. İlgili veb adresine genel kaynaklarda mutlaka atıf yapılır.

Örnek 10.1. Ankara (?): Kürtün Çayı, 25 km, 548A, (E 00782045 [web!]).

Örnek 10.2. Adana: Kozan, Adana-Kozan arası, Adana'dan 18 mil, 150 m, hakim ağaç, 12 iv 1957, P.H.Davis ve I.C.Hedge (D. 26643) (ANK!); (E 00094910 [web!]).